

LIGJ
Nr.10 006, datë 23.10.2008
PËR MBROJTJEN DHE KONSERVIMIN E FAUNËS SË EGËR
(ndryshuar me ligjet: nr.10 137, datë 11.5.2009, nr. 41/2013, datë 14.2.2013, nr. 46/2019, datë 18.7.2019; nr. 99/2024, datë 12.9.2024)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi

(ndryshuar pika 1 dhe shtuar pika 3 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

1. Ky ligj ka për qëllim konservimin e faunës së egër, mbrojtjen, menaxhimin dhe kontrollin e saj, me synimin për të siguruar llojet, popullatat, habitatet, ku kjo faunë e egër jeton, si dhe për të plotësuar kërkesat e saj për ushqim, strehim e shumim, duke siguruar, në të njëjtën kohë, edhe rrugët e saj të shtegtimit.

2. Fauna e egër në territorin e Republikës së Shqipërisë është pasuri kombëtare, që administrohet dhe mbrohet me ligj, në përputhje edhe me konventat përkatëse ndërkombëtare, ku Republika e Shqipërisë është palë.

3. Nëpërmjet këtij ligji, synohet:

a) ruajtja ose rivendosja në gjendje të favorshme e habitateve natyrore dhe llojeve të faunës së egër, me interes për Komunitetin Evropian;

b) sigurimi i vlerësimit të gjendjes së biodiversitetit në Shqipëri dhe i mekanizmave për monitorimin e kësaj gjendjeje;

c) krijimi i një sistemi, me qëllim mbrojtjen dhe konservimin afatgjatë të karakteristikave që do të shërbejnë si bazë për përcaktimin e zonave potenciale për t'u shpallur zona të mbrojtura;

ç) sigurimi i një kuadri ligjor dhe institucional për përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore, për të mirën e brezave të sotëm e të ardhshëm, duke minimizuar degradimin e habitateve dhe shqetësimet ndaj llojeve, i cili të ndikojë në arritjen e statusit të tyre të favorshëm të ruajtjes;

d) kontributi në konservimin e gjendjes natyrore të tokës, konservimin e cilësisë, sasisë dhe disponueshmërisë së ujit, mirëmbajtjen e atmosferës, prodhimin e oksigjenit dhe mirëmbajtjen e klimës.

Neni 2

Përkufizime

(shtuar pikat 1/1, 2/1, 2/2, 9/1, 12/1 dhe 18 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Fauna e egër” janë të gjitha llojet e nënlojet e vertebrorëve, jovertebrorëve dhe popullatat e tyre, që jetojnë në gjendje të lirë në habitatin e tyre natyror, të vendosura në mënyrë të përkohshme ose të përhershme në një territor të dhënë.

1/1. “Konservim” është tërësia e masave të ndërmarra për të mirëmbajtur ose rivendosur për një afat të gjatë kohor, në një status të favorshëm ruajtjeje, habitatet natyrore dhe popullatat e llojeve të florës dhe faunës së egër.

2. “Habitate natyrore” janë zonat tokësore, ujore apo të përziera, të dalluara nga tiparet gjeografike dhe abiotike, të cilat shërbejnë si mjedise të individëve, të popullatave, të llojeve ose të bashkësive të tyre.

2/1. “Zonë” është një hapësirë e përcaktuar gjeografike, shtrirja e së cilës përshkruhet me hollësi në aktin e shpalljes së saj si e tillë.

2/2. “Statusi i ruajtjes së një lloji, ekosistemi, habitati natyror apo peizazhi” është gjendja e popullatave të llojit, ekosistemit, habitatit natyror ose peizazhit, që vjen nga tërësia e faktorëve që veprojnë mbi to.

3. “Hyrja” (introduktim), sipas kuptimit që ka në ligjin nr.9587, datë 20.7.2006 “Për mbrojtjen e biodiversitetit”.

4. “Rihyrja”(riintroduktim) është rihyrja dhe përhapja e llojit të faunës për t’u rivendosur në mjediset natyrore.

5. “Rrugët e shtegtimit” janë rrugët gjeografike, përgjatë të cilave shpendët shtegtojnë zakonisht.

6. “Lloj shtegtar” është lloji ose pjesa e popullatës, për të cilin është tipike shtegtimi në distanca të largëta, në mënyrë ciklike dhe të parashikueshme dhe që kalon kufijtë e Republikës së Shqipërisë.

7. “Kushtet e shumimit” janë kushtet dhe rrethanat konkrete materiale në një habitat të dhënë, të cilat mundësojnë veprimtarinë biologjike të riprodhimit.

8. “Shumimi” është riprodhimi i llojeve të faunës autoktone dhe joautoktone.

9. “Ruajtja e numrit të popullatës” është procesi i programuar, që synon të ruajë e të rivendosë ekuilibrat e përshtatshëm, ndërmjet shtimit të popullatës së llojit e mundësive natyrore, për jetesën dhe ushqimin e tij në një habitat të dhënë.

9/1. “Status i favorshëm ruajtjeje për një lloj” është kur:

a) të dhënat dinamike të popullatës për një lloj me interes tregojnë që ai ngelet për një periudhë afatgjatë një përbërës i vlefshëm dhe i aftë i habitateve të tij natyrore;

b) përhapja natyrore e llojeve nuk është pakësuar dhe nuk ka gjasa të pakësohet në të ardhmen e afërt;

c) gjendet dhe, me shumë gjasa, do të vazhdojë të jetë një habitat i përshtatshëm, nga ana e përmasave, për të mbajtur popullatën për një kohë të gjatë.

10. “Lista e kuqe” janë llojet e faunës, të shpallura të mbrojtura me një akt normativ, konkretisht me urdhrin nr.146, datë 8.5.2007 të ministrit “Për miratimin e listës së kuqe të florës dhe faunës”.

11. “Libri i kuq” është botimi, që përmban përshkrimin, shpërndarjen dhe karakteristika të tjera të llojeve të listës së kuqe, si dhe masat për përmirësimin e statusit të tyre të rrezikuar.

12. “Vjelja” është tërësia e veprimeve të planifikuara e të miratuara, si mbledhja, kapja, vrasja etj., që përdoren për rregullimin e kuotave.

12/1. “Monitorimi” është mbikëqyrja e përcaktuar mirë dhe në mënyrë sistematike e gjendjes së natyrës ose përbërësve të diversitetit biologjik dhe të peizazhit.

13. “Përfitimi i veprimtarisë jetësore” është përdorimi i individëve apo i popullatave të llojit, për të përfituar nga pjesë të veprimtarisë së tyre jetësore.

14. “Përfitimi i produktit të veprimtarisë jetësore” është përdorimi i individëve apo i popullatave të llojit, për të përfituar produkte, që ata i prodhojnë gjatë veprimtarisë së tyre jetësore, si helmi i gjarpërinjve, mjalti dhe produkte të tjera të bletëve, fija e krimbit të mëndafshit etj.

15. “Numri minimal i popullatës së llojit” është numri kritik i individëve të llojit, nën të cilin nuk garantohet riprodhimi natyral dhe vazhdimësia e llojit.

16. “Ministria” është institucioni qendror, i ngarkuar për mbrojtjen e faunës së egër.

17. “Ministri” është ministri që drejton ministrinë e ngarkuar me mbrojtjen e faunës së egër.

18. “Komisioni” është Komisioni Evropian.

Neni 3

Fusha e zbatimit

1. Ky ligj zbatohet për të gjitha llojet e nënlojet e faunës së egër, përfshirë vezët, foletë, të vegjlit dhe habitatet ku jetojnë të lira, përgjithmonë ose përkohësisht, në mjedise natyrore, tokësore e ujore, në territorin e Republikës së Shqipërisë.

2. Për qëllime të këtij ligji, fauna e egër nuk përfshin kafshët shtëpiake.

Neni 4

Fondi i faunës së egër

1. Fondi i faunës së egër përbëhet nga tërësia e llojeve të egra, nga popullatat e tyre, si dhe nga habitatet ku ato jetojnë në gjendje të egër.

2. Në habitatet e faunës së egër, në funksion të këtij ligji, përfshihen edhe mjedise konkrete, në zona e territore urbane, në zona industriale, arkeologjike, historike e kulturore.

KREU II

MBROJTJA

Neni 5

Synimet e mbrojtjes

(shtuar shkronja “dh” me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

Mbrojtja e faunës së egër synon:

- a) ruajtjen e rimëkëmbjen e larmisë së llojeve dhe tërësinë e tyre gjenetike;
- b) mbrojtjen e habitateve, të rrugëve të shtegimit e të kushteve të shumimit të tyre;
- c) ruajtjen e integritetit të komuniteteve natyrore;
- ç) përdorimin e faunës së egër për qëllime studimore-shkencore, që sigurojnë rigjenerimin e tyre;
- d) rihyrjen e llojeve të faunës, të zhdukura apo të rrezikuara.
- dh) mirëmbajtjen ose rivendosjen në një status të favorshëm ruajtjeje të habitateve natyrore dhe të llojeve të faunës së egër, me interes për Komunitetin Evropian.

Neni 6

Kërkesat e mbrojtjes

(ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

Për mbrojtjen e faunës së egër duhen pasur parasysh kërkesat e mëposhtme:

1. Sigurimi i rivendosjes e mirëmbajtjes së statusit të favorshëm të ruajtjes për faunën e egër dhe i mbrojtjes së veçantë për llojet e saj, në përputhje me gjendjen konkrete të llojeve e të habitateve ku jetojnë, duke u dhënë status të veçantë mbrojtjeje llojeve:

- a) të kërcënuara dhe në rrezik zhdukjeje;
 - b) që kërkojnë vëmendje të veçantë, për arsye të natyrës specifike të habitatit të tyre.
2. Sigurimi i mbrojtjes së barabartë për llojet dhe i mbrojtjes së një lloji të veçantë, për të mos dëmtuar një lloj tjetër.

3. Ruajtja dhe rehabilitimi, kur është e mundur, i habitateve natyrore, i rrugëve të shtegimit

dhe i krijimit të kushteve për shumimin e llojeve të faunës së egër.

4. Rimëkëmbja e popullatave të pakësuara të llojeve në një apo në disa habitate të caktuara.

5. Sigurimi i mbrojtjes së llojeve nga fatkeqësi natyrore, në rastet e dukurive epizootike dhe gjatë kushteve të vështira të motit, duke asistuar individë të llojeve të egra.

6. Shmangia e keqtrajtimit, e dëmtimit dhe e plagosjes së individëve të llojeve gjatë veprimtarive bujqësore, hidroteknike, të mirëmbajtjes e shfrytëzimit të pyjeve dhe veprimtarive të tjera ekonomike e shoqërore që mund t'i dëmtojnë.

7. Krijimi i zonave të mbrojtura, duke pasur si bazë habitatet e llojeve.

8. Shtimi *ex-situ* i llojeve të kërcënuara dhe endemike.

9. Kufizimi i përdorimit të llojeve të egra për qëllime koleksionimi dhe për çdo qëllim tjetër.

10. Mbrojtja e llojeve nga ndikimet negative të përhapjes e shumimit të llojeve invazive, në përputhje me dispozitat e ligjit nr.9587, datë 20.7.2006 "Për mbrojtjen e biodiversitetit".

11. Organizimi i kërkimeve shkencore për mbrojtjen e llojeve të faunës së egër.

12. Ndalimi dhe eliminimi i sjelljes çnjerëzore (mizore) mbi llojet e faunës së egër, si dhe i torturës ndaj tyre.

13. Nxitja për mbrojtjen e faunës së egër dhe promovimi i politikave e i qëndrimeve njerëzore për to.

14. Ruajtja e tërësisë gjenetike dhe sigurimi i numrit minimal të popullatave të llojeve.

15. Krijimi i qendrave të shpëtimit të llojeve të faunës së egër.

16. Mbrojtja nga sëmundjet infektive e zootonike.

17. Nxitja e përkrahja nga shteti i projekteve dhe i veprimtarive të biznesit, të OJF-ve e të donatorëve, që synojnë mbrojtjen dhe shtimin e llojeve të faunës së egër.

18. Rikthimi në natyrë i individëve të robëruar.

Neni 6/1

Masat e mbrojtjes për zonat me interes për Komunitetin Evropian

(shtuar me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

1. Masat specifike të ruajtjes zbatohen në përputhje me planet e menaxhimit, planet zhvillimore dhe detyrimet ligjore ose kontraktuale, që korrespondojnë me kërkesat ekologjike të tipave të habitatit natyror, pas shpalljes së një zone si zonë me interes për Komunitetin Evropian.

2. Çdo plan ose projekt që nuk lidhet drejtpërdrejt, por mund të ketë një ndikim të rëndësishëm në zonën me interes për Komunitetin Evropian, i nënshtrohet procesit të vlerësimit të ndikimit në mjedis. Autoritetet kompetente, sipas përcaktimit në legjislacionin për zonat e mbrojtura, miratojnë planin ose projektin, në kuadër të programit qeverisës, vetëm pasi të konstatohet në raportin e vlerësimit të ndikimit për zonën dhe llojet, se ai nuk do të ndikojë negativisht në integritetin e zonës në fjalë dhe vetëm pas marrjes së mendimit të publikut.

3. Në rastet kur një plan apo projekt duhet të realizohet për arsye të interesit publik, pavarësisht ndikimit negativ në zonën e llojet dhe në mungesë të zgjidhjeve alternative, miratohen masa kompensuese, sipas përcaktimeve në këtë ligj. Këto masa përcaktohen me urdhër të ministrit, me qëllim sigurimin e koherencës së përgjithshme të rrejtit të zonave me interes për Komunitetin Evropian.

Neni 7

Mbrojtja e llojeve të kërcënuara dhe endemike

(shtuar pika 3 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

1. Llojet e kërcënuara dhe endemike, të përcaktuara në listën e kuqe, gëzojnë mbrojtje të veçantë ligjore, që ka të bëjë me:

a) hartimin dhe zbatimin e planeve të veçanta të veprimit, për ruajtjen e këtyre llojeve,

sidomos kur shumimi i tyre, në kushte natyrale, është shumë i kufizuar;

b) monitorimin e vazhdueshëm të gjendjes faktike e të ecurisë së popullatave të tyre;

c) shndërrimin e habitateve të tyre në zona të mbrojtura, që favorizojnë mbrojtjen dhe shumimin e tyre;

ç) nxitjen e përkrahjen e nismave dhe të veprimtarive, që synojnë shtimin e popullatave të llojeve, nëpërmjet shumimit në gjendje robërie dhe lëshimin e tyre në mjediset natyrore;

d) ndalimin dhe kufizimin e veprimtarive, që çojnë në shkatërrimin e llojeve të kërcënuara e endemike të faunës së egër, në zvogëlimin e numrit të popullatave të tyre, në dëmtimin e habitateve të tyre, të rrugëve të shtegtitimit e të kushteve të shumimit;

dh) hartimin dhe publikimin e librit të kuq të llojeve të mbrojtura;

e) sensibilizimin e publikut për mbrojtjen e tyre.

2. Mbrojtje, sipas pikës 1 të këtij neni, gëzojnë edhe llojet ndërkombëtarisht të mbrojtura, të përcaktuara në anekset e Konventës së Bernës, të ratifikuar nga Republika e Shqipërisë me ligjin nr.8294, datë 2.3.1998 “Për ratifikimin e konventës për ruajtjen e florës dhe faunës së egër dhe mjedisit natyror të Europës (Konventa e Bernës)”. Përditësimet e listave të përcaktuara në anekset e konventës janë të vlefshme e të zbatueshme edhe për vendin tonë.

3. Ministria, në bashkëpunim me ministritë e linjës dhe/ose agjencitë ligjzbatuese dhe njësitë e vetëqeverisjes vendore, institute të specializuara, organizata jofitimprurëse dhe me persona fizikë e juridikë, harton planet e veprimit për ruajtjen e llojeve të kërcënuara dhe endemike. Planet miratohen me urdhër të ministrit.

Neni 8

Mbrojtja e habitateve, e rrugëve të shtegtitimit dhe e kushteve të shumimit

(shtuar pikat 4 dhe 5 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

1. Personat fizikë e juridikë, që ushtrojnë veprimtari ekonomike e shoqërore në territorin e Republikës së Shqipërisë, të cilat rezultojnë me ndikime negative mbi habitatet, rrugët e shtegtitimit e kushtet e shumimit të llojeve të faunës së egër, detyrohen të respektojnë standardet e normat e lejuara të shkarkimeve në mjedis.

2. Në lejet mjedisore të veprimtarive për ndërtimin, rikonstruktimin, zgjerimin e vendbanimeve dhe të veprimtarive ekonomike, përmirësimet teknologjike në veprimtari të ekzistuese përcaktohen kërkesa e masa të posaçme, që zbutin ndikimet negative mbi habitatet, rrugët e shtegtitimit e kushtet e shumimit të llojeve të faunës së egër.

3. Përdorimet e tokave, të pyjeve e të ujërave lejohen kur nuk ndikojnë në tjetërsimin e habitateve dhe nuk shkatërrojnë funksionet e tyre bazë.

4. Për ekosistemet, habitatet, si dhe për llojet e faunës së egër me status mbrojtjeje, që ndodhen jashtë rrjetit përfaqësues të zonave të mbrojtura, në zona të caktuara mjedisore, sipas hartës së përhapjes së llojit dhe në pyjet e kullotat në administrim të njësisë së qeverisjes vendore, hartohen plane menaxhimi, që miratohen me urdhër të ministrit.”.

5. Kriteret për hartimin e planeve të menaxhimit, si dhe përcaktimin e ekosistemeve, të habitateve dhe llojeve të faunës së egër me status mbrojtjeje miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit përgjegjës për mbrojtjen e faunës.

Neni 9

Mbrojtja nga efektet negative të ndryshimeve klimatike

1. Ministria, në varësi të ndryshimeve klimatike dhe të ndikimeve të tyre mbi faunën e egër, përgatit planet e ndërhyrjes e të veprimit për përbalimin e situatës.

2. Ministria, kur vërteton efekte negative mbi faunën e egër, të shkaktuara nga ndryshimet klimatike, organizon marrjen e masave shpëtuese, zbutëse dhe kompensuese, të parashikuara në

planet e veprimit.

3. Ministri miraton planet e ndërhyrjes e të veprimit për përballimin e ndikimeve negative, nga ndryshimet klimatike, në larminë biologjike, në tërësi e mbi faunën e egër, në veçanti.

Neni 10

Mbrojtja nga lëndët, mbetjet e rrezikshme dhe shërbimet

(ndryshuar titulli dhe pika 1 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

1. Për të shmangur efektet e rënda negative mbi faunën e egër dhe tërësinë gjenetike të saj, mbi habitatet, rrugët e shtegimit dhe kushtet e shumimit, përdorimi dhe administrimi i lëndëve dhe i mbetjeve të rrezikshme, i kimikateve bujqësore, veterinare dhe shërbimeve bëhen në përputhje me dispozitat e kuadrit ligjor në fuqi, që lidhet me substancat dhe preparatet kimike, administrimin e mbetjeve të rrezikshme, shërbimin e mbrojtjes së bimëve, shërbimin veterinar, si dhe duke marrë në konsideratë edhe çështjet specifike, që lidhen me parandalimin e helmimit të shpendëve shtegtarë, në përputhje me detyrimet e përcaktuara në marrëveshjet në të cilat vendi ynë është palë.

2. Lejet mjedisore të veprimtarive që prodhojnë, gjenerojnë dhe administrojnë lëndë e mbetje të rrezikshme, përcaktojnë, në një rubrikë të veçantë, kushtet dhe kërkesat specifike për mbrojtjen e faunës së egër, të tërësisë gjenetike, të habitateve dhe të kushteve të shumimit.

Neni 11

Rimëkëmbja e popullatave të llojeve

1. Rimëkëmbja e popullatës së pakësuar të një lloji, në një habitat të caktuar, autorizohet nga ministri, që miraton kryerjen e hyrjes (introduktimit), të rihyrjes (riintroduktimit), kolonizimit e rikolonizimit, riinstalimit, rivendosjes e ripopullimit, si veprimtari shkencërisht të pranuar, që përdoren gjerësisht për shtimin e popullatave të llojeve.

2. Veprimtaritë e përcaktuara në pikën 1 të këtij neni kryhen nga institutet dhe qendrat kërkimore-shkencore, në bazë të projekteve të miratuara nga struktura e ministrisë, që mbulon fushën e biodiversitetit.

3. Institutet e qendrat kërkimore-shkencore, që kryejnë veprimtaritë e përcaktuara në pikën 1 të këtij neni, e ndalojnë dhe e ndërpresin veprimtarinë në çdo kohë, kur në praktikë vërtetohen pasoja të dëmshme për faunën e egër.

Neni 12

Kompensimi i dëmit

1. Në funksion të ruajtjes së numrit minimal të llojit e të shtimit të tyre, ministria kompenson dëmet, që mund t'u shkaktohen fermave bujqësore nga individët e llojit.

2. Ministri, në bashkëpunim me Ministrin e Financave, miratojnë udhëzimin për rregullat e vlerësimit dhe të kompensimit të dëmit të shkaktuar nga llojet e faunës së egër, sipas pikës 1 të këtij neni.

KREU III

MASA TË VEÇANTA PËR RUAJTJEN E SHPENDËVE TË EGËR

Neni 13

Ruajtja dhe përshtatja

(shtuar pika 4 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

1. Ruajtja dhe përshtatja e popullatave të shpendëve të egër dhe shtegtarë, në territorin e Republikës së Shqipërisë, ndihmohen duke u siguruar një status të favorshëm ruajtjeje ekologjike, shkencore dhe kulturore, sipas të cilit ndalohet:

a) vrasja ose kapja e qëllimshme e tyre me çdo metodë;
b) dëmtimi i qëllimshëm, zhvendosja e shkatërrimi i çerdheve dhe i vezëve të tyre;
c) marrja dhe mbajtja e vezëve nga gjendja e egër edhe nëse këto vezë janë bosh;
ç) shqetësimi i qëllimshëm i shpendëve, veçanërisht gjatë periudhës së shumimit dhe rritjes së të vegjëlve;

d) mbajtja në robëri dhe gjuetia e llojeve të ndaluara me akt normativ;

dh) mbajtja, transporti, shitja dhe ofertimi për shitje i shpendëve të gjallë apo të ngordhur.

2. Përrjashtimi nga dispozitat e mësipërme justifikohet vetëm në rastet kur nuk ka zgjidhje tjetër të kënaqshme, kur ka të bëjë me një numër të kufizuar e rreptësisht të kontrolluar dhe kur përdoret:

a) në interes të shëndetit dhe sigurisë publike, ose për të parandaluar dëmtime serioze në të mbjella, në bagëti, në pyje, në peshkim dhe ujëra, ose për të mbrojtur florën dhe faunën;

b) për qëllime kërkimore dhe edukative ose për ripopullimin apo rihyrjen e llojeve;

c) në interes të sigurisë ajrore.

3. Kriteret dhe rregullat për realizimin praktik të kërkesave të pikës 2 të këtij neni miratohen me udhëzim të ministrit.

4. Masat e marra për të siguruar mbrojtjen e llojeve në vendet e ruajtjes, duke përfshirë mirëmbajtjen e popullatave të llojeve të përmendura në pikën 1, të këtij neni, në një nivel të përputhshëm me kërkesat ekologjike e shkencore, realizohen duke mbajtur parasysh edhe kërkesat ekonomike, sociale e kulturore, si dhe veçoritë rajonale e lokale.

Neni 14

Habitatet e mbrojtura të shpendëve

(ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

1. Për shpendët e egër, që gjenden në territorin e Republikës së Shqipërisë, si dhe për shpendët shtegtarë, ndërmerren masa me qëllim ruajtjen, mirëmbajtjen ose rivendosjen e një diversiteti dhe habitati të mjaftueshëm, nëpërmjet:

a) krijimit të zonave të mbrojtura mjedisore, sipas dispozitave të kuadrit ligjor për zonat e mbrojtura, dhe kuadrit nënligjor, që lidhet me miratimin e rregullave për shpalljen e zonave të veçanta të ruajtjes;

b) sigurimit dhe menaxhimit të habitateve, brenda dhe jashtë zonave të mbrojtura mjedisore, në bazë të nevojave ekologjike;

c) krijimit të biotopeve dhe rivendosjes së biotopeve të shkatërruara.

2. Territorët më të përshtatshme, nga pikëpamja e pranisë, gjendjes dhe nivelit të popullatave të llojeve të shpendëve të egër, veçanërisht vulnerabël, që janë subjekt i masave të veçanta ruajtjeje të habitateve, shpallen zona veçanërisht të mbrojtura. Lista e llojeve të shpendëve të egër, veçanërisht vulnerabël, miratohet me urdhër të ministrit.

3. Në zonat veçanërisht të mbrojtura zbatohen masa të veçanta ruajtjeje për habitatet e llojeve, për të cilat ato janë krijuar, me qëllim që të sigurohet mbijetesa dhe riprodhimi në zonën e tyre të shpërndarjes, duke pasur parasysh se lloje të caktuara kërkojnë vëmendje të veçantë, për shkak të statusit të tyre si lloje të kërcënuara dhe endemike.

4. Zonat veçanërisht të mbrojtura për shpendët shpallen sipas dispozitave të ligjit nr.8906, datë 6.6.2002 “Për zonat e mbrojtura”, të ndryshuar.

KREU IV
MASA SHPËTUESE

Neni 15
Përkujdesja

Në raste fatkeqësish natyrore, në zjarre, ngrica, përmbytje, strukturat menaxhuese të pyjeve e kullotave, organet e qeverisjes vendore, universitetet e qendrat kërkimore-shkencore dhe OJF-të hartojnë dhe zbatojnë programe e projekte përkujdesjeje për faunën e egër, duke u siguruar strehim, ushqim dhe mjekim individëve të dëmtuar.

Neni 16
Qendrat e shpëtimit

1. Për të mbrojtur, kuruar dhe riaftësuar individë të llojeve të faunës së egër, të kapur, të sekuestruar, të konfiskuar, të dëmtuar ose të braktisur, krijohen qendrat e shpëtimit, ku ata trajtohen dhe përgatiten për t'u lëshuar më pas të lirë.

2. Organizimi dhe funksionimi i qendrave të shpëtimit, që krijohen nga persona fizikë e juridikë, bëhen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të ministrit.

Neni 17
Masat mjekësore

Fauna e egër, në gjendje të lirë ose e kultivuar, është objekt i masave mjekësore veterinarë, në përputhje me ligjet në fuqi dhe aktet ndërkombëtare, ku Republika e Shqipërisë është palë.

Neni 18
Përfshirja në programet shkollore

Ministria e Arsimit dhe Shkencës, në bashkëpunim me ministrinë, përfshin në programet shkollore njohuritë bazë për ruajtjen dhe mbrojtjen e faunës së egër e të natyrës.

Neni 19
Veprime të ndaluara
(shtuar pika 10 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, në territorin e Republikës së Shqipërisë ndalohen:

1. Zotërimi, mbajtja në robëri dhe tregtimi i individëve të llojeve të faunës së egër, që janë marrë drejtpërdrejt nga jeta e egër.

2. Sjelljet mizore dhe torturat ndaj individëve të llojeve të faunës së egër.

3. Kapja e vrasja e individëve të faunës së egër, kur ato ndodhen në kushte të vështira, si pasojë e kushteve klimatike, si në rast të ngricave, përmbytjeve, zjarreve e fatkeqësive të tjera natyrore.

4. Shkatërrimi i habitateve e i kushteve të shumimit.

5. Lëvizja dhe transportimi i individëve të llojeve të faunës së egër me mënyra, mjete e forma të dëmshme për jetën dhe shëndetin e tyre.

6. Ekspozimi në lokale i individëve të balsamosur ose i pjesëve të tyre, kur u përkasin llojeve të mbrojtura.

7. Shfarosja e llojeve të faunës së egër dhe e popullatave të tyre.

8. Kryqëzimi i qëllimshëm.

9. Procesi i klonimit dhe veprimtaritë që lidhen me të, përveçse kur miratohen nga ministria.

10. Përdorimi i karremeve helmuese për asgjësimin e llojeve të faunës së egër.

Neni 20

Fondet për mbrojtjen dhe zhvillimin e faunës së egër

1. Veprimtaritë shtetërore për mbrojtjen, shtimin dhe administrimin e faunës së egër, të ekosistemeve natyrore ku jeton fauna, si dhe përballimi i situatave emergjente, në rastet e fatkeqësive natyrore, mbulohen nga fondet e Buxhetit të Shtetit.

2. Pronarët dhe përdoruesit e tokave, të pyjeve dhe ujërave, si dhe personat juridikë, veprimtaria e të cilëve ka ndikim negativ mbi faunën e egër, financojnë masat mbrojtëse, të përcaktuara në projektet që ata zbatojnë.

3. Fondi i mjedisit dhe fonde apo burime të tjera financiare, të siguruar nga projekte e donacione, përbëjnë burime shtesë për financimin e masave mbrojtëse të faunës së egër.

KREU V

PËRDORIMI I LLOJEVE TË FAUNËS SË EGËR

Neni 21

Llojet dhe kushtet e përdorimit

(ndryshuar pika 5 me ligjin nr.10 137, datë 11.5.2009)

1. Përdorimet e llojeve të faunës së egër përfshijnë përdorimin e tyre për:

a) qëllime shkencore, kulturore, edukimi;

b) koleksione zoologjike;

c) përfitimin e produkteve jetësore ose për përdorimin e veprimtarive të tyre jetësore.

2. Për secilin nga llojet e përdorimit, të cilësuar në pikën 1 të këtij neni, ministri miraton udhëzimin, që përcakton kërkesat që zbatohen detyrimisht gjatë atij lloji përdorimi.

3. Për qëllime të mbrojtjes së faunës së egër dhe, në përputhje me vlerësimet për statusin e tyre të mbrojtjes, lloje të caktuara përdorimi mund të kufizohen apo të ndalohen për periudha të caktuara kohe, me urdhër të ministrit.

4. Përdorues të faunës së egër janë personat fizikë e juridikë, vendas apo të huaj, që ushtrojnë një lloj të caktuar përdorimi. Në përputhje me llojin e përdorimit, këta persona:

a) zbatojnë rregullat, normat, kërkesat dhe kushtet e përdorimit të faunës së egër;

b) nuk dhunojnë apo prishin balancën ekologjike të komuniteteve natyrore.

5. Përdorimi i llojeve të faunës së egër apo i individëve të tyre përfshihet në kategorinë III.5, të shtojcës së ligjit për licencat dhe bëhet sipas procedurave të ligjit për licencat apo sipas dispozitave të parashikuara në këtë nen dhe në nenet në vijim, të këtij ligji. Këshilli i Ministrave vendos për përdorimin e njërës nga këto dy mënyra, sipas ndarjes në nënkategori.

Neni 22

Ndalimi i përdorimit të llojeve të mbrojtura

1. Përdorimi i individëve apo i llojeve të faunës së egër, të mbrojtur, është i ndaluar.

2. Përdorimi i tyre mund të lejohet vetëm për qëllime shkencore, kulturore, edukimi, por duhet të ushtrohet në përputhje me kërkesat dhe kushtet e vendosura nga struktura përgjegjëse për

pyjet dhe kullotat në bashki.

Neni 23

Tarifa e përdorimit

Personat fizikë dhe juridikë, që përdorin lloje të faunës së egër, në përputhje me pikën 1 të nenit 21 të këtij ligji, paguajnë tarifën e përdorimit. Masa e kësaj tarife për çdo lloj përdorimi dhe mënyra e pagimit të saj përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të ministrit.

Neni 24

Përdorimi i faunës së egër për qëllime shkencore, kulturore dhe edukuese

Lloje të faunës së egër përdoren për qëllime shkencore, kulturore dhe edukuese, duke siguruar se nga përdorimi nuk shkaktohet dëm të lloje të tjera e habitatet e tyre dhe se nuk cenohen të drejtat e përdoruesve të tjerë të faunës së egër, si dhe të pronarëve e përdoruesve të tokave, pyjeve dhe ujërave, me të cilët lidhet marrëveshje.

Neni 25

Përdorimi i faunës së egër për marrjen e produkteve të veprimtarisë së tyre jetësore dhe për përfitimin nga kjo veprimtari

Përdorimi i faunës së egër për marrjen e produkteve të veprimtarisë jetësore, si dhe përdorimi i kësaj veprimtarie jetësore kryhen kur nuk dëmtohen individët, kushtet e tyre të shumimit dhe habitatit ku jetojnë.

Neni 26

Koleksionet zoologjike

1. Personat fizikë dhe juridikë mund të krijojnë dhe të plotësojnë koleksione zoologjike, si kopsht zoologjik, zooparqe, oqeanarium, individë të balsamosur, të përgatitjes së folesë e të vezëve apo dhe të krijojnë koleksionim pjesësh, duke përdorur vetëm individë të lindur në robëri apo të siguruar nga gjuetia dhe peshkimi.

2. Ministri miraton rregulloren e trajtimit të llojeve të faunës së egër në zooparqe apo në mjedise të tjera, ku individët i ekspozohen publikut.

Neni 27

Mbajtja e faunës së egër në gjendje robërie

1. Personat fizikë e juridikë mund të mbajnë individë të llojeve të faunës së egër, vetëm kur ata janë të lindur në robëri dhe nëse trajtohen në përputhje me kërkesat e udhëzimit të ministrit, për rregullat e mbajtjes së tyre në gjendje robërie.

2. Mbajtja në robëri e individëve të llojeve jovendase lejohet kur mbajtësi i tyre provon, me dokumente, se i ka siguruar nga qendra të specializuara për shumimin dhe tregtimin e tyre.

3. Braktisja dhe dëbimi i individëve të faunës së egër, që mbahen në gjendje robërie, janë të ndaluar. Kur zotëruesit e këtyre individëve nuk duan t'i mbajnë më, i dorëzojnë ata në qendrat e shpëtimit e të rehabilitimit.

Neni 28

Veprimtaritë për shumimin në gjendje jo të lirë të faunës së egër

1. Veprimtaritë për shumimin në gjendje jo të lirë të faunës së egër, me qëllim ripopullimin e zonave, nëpërmjet lëshimit të tyre në jetën e egër, kryhen nga institute kërkimore-shkencore e nga qendra të specializuara për këto veprimtari. Ato mund të kryhen edhe nga persona fizikë e juridikë, në zbatim të projekteve të miratuara nga strukturat përgjegjëse për pyjet dhe kullotat në bashki.

2. Personat fizikë e juridikë mund të zhvillojnë veprimtari për shumimin e llojeve të ndryshme të faunës së egër në gjendje jo të lirë, me qëllim tregtimin dhe shitjen e tyre, në përputhje me dispozitat e legjislacionit për veprimtaritë tregtare.

3. Shumimi i llojeve të egra jovendase, për t'i lëshuar në jetën e egër, është i ndaluar. Shumimi i llojeve të egra jovendase, për qëllime tregtimi e shitjeje, zhvillohet në përputhje me dispozitat e legjislacionit për veprimtaritë tregtare.

Neni 29

Ekspozimi i balsamimeve, i lëkurëve, i brirëve, i dhëmbëve, i puplave në lokale tregtie e shërbimi

Personat fizikë dhe juridikë, që administrojnë lokale tregtie e shërbimi, mund të ekspozojnë në to balsamime, lëkurë, brirë, dhëmbë, pupla e pjesë të tjera të individëve të faunës së egër, kur provojnë, me dokumente, se ato i kanë marrë nga një veprimtari e specializuar për t'i prodhuar e tregtuar.

Neni 30

Cirk me lloje të faunës së egër

1. Personat fizikë dhe juridikë, që zotërojnë apo administrojnë një cirk, mund të mbajnë e të përdorin individë të llojeve të faunës së egër, vetëm kur këta individë nuk janë marrë nga jeta e egër.

2. Ministri miraton rregulloren për trajtimin e individëve të llojeve të faunës së egër që mbahen në cirk.

3. Trupat e cirqeve të huaja, që vizitojnë vendin tonë, paraqesin në organet doganore, në pikat e kalimit kufitar, dokumentacionin, që provon se llojet e faunës së egër, që zotërojnë, janë në përputhje me legjislacionin e vendit të origjinës, ku cirku është regjistruar, si dhe dokumentacionin shëndetësor veterinar.

Neni 31

Safaret

Personat fizikë e juridikë, pronarë pyjesh, kullotash e livadhesh, mund të krijojnë safare me lloje të faunës së egër, për t'u vizituar nga publiku, në përputhje me dispozitat e këtij ligji e të akteve nënligjore në zbatim të tij.

KREU VI

PLANIFIKIMI DHE VJELJA E LLOJEVE TË FAUNËS SË EGËR

Neni 32

Ruajtja e numrit të popullatës së llojeve të faunës së egër

1. Shtimi i popullatave të llojeve të faunës së egër mbahet nën kontroll dhe rregullohet për

të siguruar mbrojtjen e shëndetit të popullatave të llojeve, mbrojtjen e llojeve të faunës së egër e shtëpiake nga sëmundjet, shmangien e dëmtimeve në bujqësi, në pyje dhe në përbërës të tjerë të mjedisit, të shkaktuara nga shtimi i pakontrolluar i këtyre popullatave.

2. Numri i popullatës së një lloji të faunës së egër rregullohet me mënyrat njerëzore, duke mbrojtur habitatet dhe duke mos u shkaktuar dëmtime llojeve të tjera të faunës së egër.

Neni 33

Inventarizimi i faunës së egër

(ndryshuar pika 2 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

1. Inventarizimi është procesi i numërimit të popullatave të llojeve të faunës së egër, me teknika e metoda të miratuara dhe shërben për të evidentuar gjendjen konkrete të popullatës, sasinë dhe dendësinë e individëve të saj në një habitat të caktuar.

2. Procesi i inventarizimit koordinohet dhe mbikëqyret nga ministria, me pjesëmarrjen e AKZM-së, strukturave përgjegjëse për pyjet dhe kullotat në bashki, instituteve kërkimore-shkencore, OJF-ve dhe të shoqatave që mbulojnë fushën e biodiversitetit.

3. Ministri miraton udhëzimin për kërkesat dhe rregullat e kryerjes së procesit të inventarizimit, për teknikat e metodat që përdoren, për formatin e dokumentacionit të inventarizimit e për publikimin e rezultateve të tij, të cilat janë të njëjta me ato të përcaktuara në direktivat e BE-së.

Neni 34

Vjelja

1. Vjelja është tërësi veprimesh teknike, të planifikuara e të miratuara paraprakisht, që i shërben ruajtjes së numrit të popullatës së llojeve të faunës së egër, në raport me kërkesat ekobiologjike të llojit, të tilla si:

a) vrasja përmes gjuetisë, që rregullohet me ligj të veçantë;

b) peshkimi, që kryhet sipas dispozitave të legjislacionit në fuqi për peshkimin dhe akuakulturën;

c) kapja dhe mbledhja e individëve të llojeve të egra, që nuk janë të përfshira në rregullimet ligjore të gjuetisë apo të peshkimit.

2. Në bazë të të dhënave të inventarizimit e të monitorimeve të faunës së egër, ministri miraton pakësimin e numrit të popullatës, për lloje të veçanta të faunës së egër, si dhe mënyrën dhe llojin e vjeljes që do të përdoret.

KREU VII

MONITORIMI I FAUNËS SË EGËR

Neni 35

Monitorimi

(shtuar një paragraf me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

Monitorimi i faunës së egër, si pjesë thelbësore e biomonitorimit, që përfshin monitorimin e treguesve cilësorë dhe sasiorë të llojeve, të habitateve e të kushteve të shumimit, është një proces i përhershëm dhe i detyrueshëm.

Ministria koordinon dhe mbikëqyr monitorimin e llojeve të faunës së egër dhe të habitateve të tyre, përfshirë monitorimin e kapjeve apo vrasjeve aksidentale të llojeve të faunës me interes për Komunitetin Evropian, në përputhje me vendimin e Këshillit të Ministrave për miratimin e listave të tipave të habitateve natyrore, bimëve, kafshëve dhe shpendëve me interes për Komunitetin

Evropian.

Neni 35/1

Këshilli Kombëtar i Faunës së Egër
(shtuar me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

1. Pranë ministrisë përgjegjëse për mbrojtjen e faunës, ngrihet Këshilli Kombëtar për Faunën e Egër, si një organ konsultativ, për të kontribuar në lehtësimin e zbatimit të dispozitave të këtij ligji dhe të akteve të tjera nënligjore.

2. Këshilli Kombëtar për Faunën e Egër drejtohet nga zëvendësministri i ministrisë përgjegjëse për faunën e egër dhe në përbërje të tij ka përfaqësues nga:

- a) ministria përgjegjëse për mbrojtjen e faunës;
- b) ministritë e linjës, fusha e përgjegjësisë së të cilave lidhet me mbrojtjen e faunës;
- c) organizatat jofitimprurëse mjedisore të fushës së faunës së egër dhe biodiversitetit;
- ç) federatat dhe shoqatat e gjuetarëve;
- d) universitetet dhe institucionet kërkimore-shkencore.

3. Këshilli Kombëtar për Faunën e Egër këshillon dhe kontribuon në hartimin e:

- a) programit të inventarizimit të faunës së egër;
- b) programeve për zhvillimin e faunës së egër;
- c) planeve vjetore të mbarështimit të faunës së egër;
- ç) projekteve për zhvillimin e faunës së egër;
- d) kalendarit të gjuetisë;
- dh) listës së specieve objekt gjuetie, për çdo sezon gjuetie;
- e) përcaktimin e kuotave vjetore për speciet objekt gjuetie.

4. Organizimi dhe funksionimi i Këshillit Kombëtar për Faunën e Egër përcaktohet në rregulloren e miratuar me urdhër të ministrit.

Neni 36

Programi i biomonitorimit

1. Ministria, në bashkëpunim me universitetet përkatëse e me shoqatat, harton programin e biomonitorimit të faunës së egër, si dhe bashkërendon e kontrollon punën për zbatimin e tij.

2. Për të siguruar grumbullimin, përpunimin dhe publikimin e të dhënave për faunën e egër, agjencia përgjegjëse për monitorimin e mjedisit, në bashkëpunim me fakultetet dhe institutet kërkimore-shkencore përkatëse, krijon sistemin e të dhënave të domosdoshme, me synim përafrimin e plotë të tij me sistemet për biomonitorimin, që përdor Agjencia Europiane e Mjedisit, e me direktivat e BE-së.

3. Rregullat dhe procedurat për hartimin e programit të biomonitorimit dhe për zbatimin e tij miratohen me udhëzim të ministrit.

Neni 37

Grumbullimi dhe publikimi i të dhënave

(ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

1. Metodrat, kriteret dhe procedurat për grumbullimin, regjistrimin dhe mbajtjen e të dhënave për faunën e egër miratohen me udhëzim të ministrit. Të dhënat duhet të përfshijnë edhe informacionin për aspektet sociale, ekonomike dhe mjedisore të kafshëve të egra dhe ndikimin mbi banorët lokalë. Personat fizikë e juridikë, publikë e privatë, paraqesin të dhënat brenda 30 ditëve, nga data e marrjes së kërkesës, të cilat shoqërohen edhe me shpjegime për interpretimin e tyre, si dhe me rekomandime për zgjidhjen e problemeve.

2. Të dhënat dorëzohen në agjencinë përgjegjëse për monitorimin e mjedisit, në përputhje me formatin që ajo dërgon. Agjencia përgjegjëse për monitorimin e mjedisit kontrollon cilësinë e monitorimit, të matjeve, zbatimin e metodikave, kualifikimin e specialistëve pjesëmarrës, pajisjet e përdorura dhe vërtetësinë e rezultateve.

3. Me miratimin e ministrit, agjencia përgjegjëse për monitorimin e mjedisit monitoron treguesit e veçantë të faunës së egër.

4. Agjencia përgjegjëse për monitorimin e mjedisit përpunon dhe publikon të dhënat në media dhe shtyp, në forma të kuptueshme për publikun. Përpunimi dhe publikimi i të dhënave për vitin pararendës bëhen brenda tremujorit të parë të vitit pasardhës.

Neni 38 **Informimi**

1. Publiku informohet për gjendjen e faunës së egër nëpërmjet publikimit të të dhënave nga strukturat përkatëse shtetërore, si dhe duke kërkuar të dhëna pranë organeve përkatëse.

2. Organet vendimmarrëse sigurojnë pjesëmarrje dhe rol aktiv të publikut e të organizatave jofitimprurëse gjatë procesit të vendimmarrjes, që lidhet me faunën e egër.

KREU VIII **KONTROLLI**

Neni 39 **Kontrolli për mbrojtjen e faunës së egër** *(shtuar fjalë në pikën 1 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)*

1. Kontrolli për mbrojtjen e faunës së egër dhe për statusin e saj të ruajtjes është veprimtari shtetërore, që siguron zbatimin e dispozitave të këtij ligji, të akteve nënligjore në zbatim të tij, si dhe të konventave përkatëse, ku Republika e Shqipërisë është palë.

2. Kontrolli për mbrojtjen e faunës së egër organizohet dhe funksionon në mënyrë të vazhdueshme në të gjithë territorin, me synim evidentimin e ndikimeve negative natyrore dhe ndëshkimin e veprimeve antiligjore mbi faunën, në tërësi e mbi lloje të veçanta të saj.

Neni 40 **Organet e kontrollit**

(ndryshuar emërtime dhe shtuar pika 5 me ligjin nr. 41/2013, datë 14.2.2013; ndryshuar pika 1, togefjalësh në pikën 2 dhe 4, hequr fjalë në pikën 2 dhe 5 me ligjin nr. 99/2024, datë 12.9.2024)

1. Struktura përgjegjëse për inspektimin e pyjeve, struktura përgjegjëse për inspektimin e peshkimit janë organe të specializuara për kontrollin e zbatimit të dispozitave të këtij ligji, ligjit të inspektimit të akteve nënligjore në zbatim të tij, si dhe të konventave përkatëse, ku Republika e Shqipërisë është palë.

2. Ngarkohen organet e kontrollit të qeverisjes vendore për kontrollin e mbrojtjes së faunës së egër, brenda vijës së verdhë të vendbanimeve dhe në habitatet në pronësi apo në përdorim të bashkive.

3. Për të rritur kapacitetet kontrolluese e inspektuese, Inspektorati Qendror, me urdhër të veçantë, specialistë të ministrisë e të instituteve kërkimore-shkencore të fushës të ndihmojnë në grupet e kontrollit.

4. Për të rritur efektshmërinë e kontroleve, struktura përgjegjëse për inspektimin e pyjeve, struktura përgjegjëse për inspektimin e peshkimit dhe organet e kontrollit të qeverisjes vendore bashkëpunojnë me veterinerin zyrtar dhe strukturën përgjegjëse për inspektimin në fushën e

ushqimit.

5. Veprimtaria kontrolluese, sipas këtij neni, ushtrohet në përputhje me këtë ligj, ligjin “Për inspektimin në Republikën e Shqipërisë” dhe dispozitat e tjera në fuqi.

Neni 41

Kontrolli doganor

Organet doganore në pikat e kalimit kufitar, në përputhje me dispozitat e legjislacionit doganor, kontrollojnë importimin, eksportimin dhe tranzitimin e llojeve të faunës së egër, të gjalla, përfshi edhe vezët, që ato të jenë të pajisura me vërtetim nga strukturat përgjegjëse për pyjet dhe kullotat në bashki dhe me raport nga shërbimi veterinar.

KREU IX

SANKSIONET

Neni 42

Përgjegjësitë për shkeljen e dispozitave të ligjit

(ndryshuar emërtime me ligjin nr. 41/2013, datë 14.2.2013; ndryshuar pika 2 me ligjin nr. 99/2024, datë 12.9.2024)

1. Shkeljet e dispozitave të këtij ligji sjellin, sipas rastit, përgjegjësi administrative dhe penale.
2. Të drejtën e vendosjes së gjobës për kundërvajtjet administrative, të parashikuara në nenin 43 të këtij ligji, e ka struktura përgjegjëse për inspektimin e pyjeve, struktura përgjegjëse për inspektimin e peshkimit dhe organet e kontrollit të qeverisjeve vendore.

Neni 43

Kundërvajtjet administrative

(ndryshuar pika 12 me ligjin nr. 46/2019, datë 18.7.2019)

Shkeljet e mëposhtme, kur nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe dënohen si më poshtë:

1. Ushtrimi i veprimtarive për shumimin e llojeve të faunës së egër për qëllime tregtimi, në kundërshtim me dispozitat e pikës 2 të nenit 28 të këtij ligji, me gjobë, në masën 30 000 deri në 50 000 lekë.
2. Shtimi dhe riprodhimi i llojeve, me qëllim rishpërndarjen e tyre, në kundërshtim me dispozitat e pikës 1 të nenit 28 të këtij ligji, me gjobë, në masën 30 000 deri në 50 000 lekë.
3. Kryqëzimi i individëve të llojeve të ndryshme, në kundërshtim me dispozitat e pikës 8 të nenit 19 të këtij ligji, me gjobë, në masën 30 000 deri në 50 000 lekë.
4. Mbajtja në robëri, në lokale, e individëve të llojeve të egra, që janë kapur në gjendje të egër, në kundërshtim me dispozitat e pikës 1 të nenit 19 të këtij ligji, me gjobë, në masën 3 000 deri në 5 000 lekë.
5. Mbajtja nga trupat e cirqeve apo nga zooparqet e individëve të llojeve të egra, që janë kapur në gjendje të egër, në kundërshtim me dispozitat e pikës 1 të nenit 19 të këtij ligji, me gjobë, në masën 3 000 deri në 5 000 lekë.
6. Sjellja mizore ndaj individëve, që mbahen në robëri, në kundërshtim me dispozitat e pikës 2 të nenit 19 të këtij ligji, me gjobë, në masën 3 000 deri në 5 000 lekë.
7. Kapja e shpendëve në kohën kur u bien pendët, kur kanë ngrirë nga të ftohtët, si dhe kapja e llojeve të faunës së egër gjatë përmblytjeve, zjarreve e fatkeqësive të tjera natyrore, në kundërshtim me dispozitat e nenit 13 të këtij ligji, me gjobë, në masën 30 000 deri në 50 000 lekë.
8. Prishja e çerdheve, dëmtimi, mbledhja dhe marrja e vezëve dhe e të porsalindurve, vrasja

ose nxjerrja nga strofka dhe shfarosja e atyre që ndodhen në to, në kundërshtim me dispozitat e nenit 13 të këtij ligji, me gjobë, në masën 30 000 deri në 50 000 lekë.

9. Kapja e vrasja e individëve të faunës së egër, kur ato ndodhen në kushte të vështira, si pasojë e ngricave, përmbytjeve, zjarreve e fatkeqësive të tjera natyrore, në kundërshtim me dispozitat e pikës 3 të nenit 19 të këtij ligji, me gjobë, në masën 30 000 deri në 50 000 lekë.

10. Shkatërrimi i habitateve e i kushteve të shumimit të faunës së egër, në kundërshtim me dispozitat e pikës 4 të nenit 19 të këtij ligji, me gjobë, në masën 50 000 deri në 80 000 lekë.

11. Ekspozimi në lokale i individëve të balsamosur ose i pjesëve të tyre, kur u përkasin llojeve të mbrojtura, në kundërshtim me dispozitat e pikës 6 të nenit 19 të këtij ligji, me gjobë, në masën 3 000 deri në 5 000 lekë.

12. Shfarosja e llojeve të faunës së egër dhe e popullatave të tyre, në kundërshtim me dispozitat e pikave 7 dhe 10, të nenit 19, të këtij ligji, me gjobë, në masën 100 000 deri në 200 000 lekë.

13. Klonimi i kryer, në kundërshtim me dispozitat e pikës 9 të nenit 19 të këtij ligji, me gjobë, në masën 3 000 deri në 5 000 lekë.

14. Kryerja e veprimtarive, që shkatërrojnë llojet e mbrojtura dhe endemike, që zvogëlojnë numrin e popullatave të tyre, që prishin habitatet ose kushtet e shumimit, në kundërshtim me dispozitat e nenit 7 të këtij ligji, me gjobë, në masën 50 000 deri në 80 000 lekë.

15. Braktisja e individëve të llojeve, që janë mbajtur më parë në robëri, në kundërshtim me dispozitat e pikës 3 të nenit 27 të këtij ligji, me gjobë, në masën 3 000 deri në 5 000 lekë.

Neni 44

Masa të tjera

(ndryshuar me ligjin nr. 41/2013, datë 14.2.2013 dhe shtuar pika 3 me ligjin nr. 46/2019, datën 18.7.2019)

1. Organet e kontrollit, në bazë të përmasave dhe pasojave të kundërvajtjes administrative apo të veprës penale, veç gjobës, si dënim kryesor, vendosin edhe dënimin plotësues të pezullimit të përkohshëm të veprimtarisë ose mbylljes së përhershme të saj.

2. Në çdo rast, kur vërtetohet një kundërvajtje administrative apo një veprë penale, organet e kontrollit vendosin edhe dënimin plotësues të konfiskimit ose sekuestrimit të individëve të kapur, të mbajtur në robëri, si dhe mjetet e pajisjet, me të cilat është kryer kundërvajtja apo vepra penale.

3. Individët e konfiskuar apo të sekuestruar dorëzohen në qendrat e shpëtimit.

Neni 45

Shqyrtimi dhe ankimi

(ndryshuar me ligjin nr. 41/2013, datë 14.2.2013)

Shqyrtimi, marrja e vendimit përfundimtar dhe ankimi ndaj tij bëhen në përputhje me ligjin për inspektimin.

Neni 46

Likuidimi i gjobës

Gjobat për kundërvajtjet administrative, sipas këtij ligji, likuidohen brenda 30 ditëve nga data që vendimi i komisionit për shqyrtimin e kundërvajtjeve administrative ka marrë formë të prerë. Pas këtij afati, gjoba vilet nga organet e përmbarimit.

Neni 47

Pagimi i dëmit

1. Personat fizikë dhe juridikë paguajnë dëmin, që i kanë shkaktuar faunës së egër, si rezultat i shkeljes së dispozitave të këtij ligji.

2. Vlerësimi i dëmit, shkaktuar faunës së egër dhe pagimi i tij llogariten në bazë të mënyrave dhe të kostove të miratuara me udhëzim të ministrit.

Neni 48

Akte nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, në zbatim të neneve 16 pika 2 dhe 23, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji.

2. Ngarkohet ministri që, në zbatim të neneve 12 pika 2, 13 pika 3, 14 pika 2, 26 pika 2, 30 pika 2, 33 pika 3 dhe 36 pika 3, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji.

Neni 49

Shfuqizime

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, nenet 1, 2, 4 5, 6, 7, 8, 9, 11, 15, 17, 19, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 dhe 44 të ligjit nr.7875, datë 23.11.1994 “Për mbrojtjen e faunës së egër dhe gjuetinë”, shfuqizohen.

Dispozitë kalimtare

(e vendosur me ligjin nr. 41/2013, datë 14.2.2013)

Organi ekzistues inspektues vazhdon të ushtrrojë funksionin e vet sipas organizimit aktual deri në krijimin e organit të ri, sikurse parashikohet në ndryshimet e bëra në këtë ligj.

Neni 50

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5921, datë 29.10.2008 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**